

ZARZĄD POWIATU W KIELCACH

STAROSTWO POWIATOWE W KIELCACH
AL. IX WIEKÓW KIELC 3
25-516 KIELCE

PROGRAM EDUKACJI EKOLOGICZNEJ na rok 2005/2006

pt. „DLA ZIEMI, DLA SIEBIE”

realizowany w ramach Programu ochrony środowiska
i planu gospodarki odpadami dla powiatu kieleckiego

Beneficjenci:

- dzieci i młodzież szkolna z terenu powiatu kieleckiego
- administracja samorządowa szczebla gminnego

Program opracowany został w Wydziale Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska
Starostwa Powiatowego w Kielcach

---

1. Wstęp

Program edukacji ekologicznej dla powiatu kieleckiego „Dla Ziemi, dla siebie” w roku szkolnym 2005/2006, jest kontynuacją Programu edukacyjnego o tym samym tytule, który przeprowadzony został w roku szkolnym 2004/2005.

W ramach Programu w roku 2005, przeprowadzono i rozstrzygnięto 4 konkursy ekologiczne, zorganizowano sesję popularno-naukową dla młodzieży szkół średnich oraz wydrukowano kalendarz ekologiczny na rok 2005 promujący selektywną zbiórkę odpadów. Szacuje się, że Programem edukacyjnym objęto około 60 tys. mieszkańców naszego powiatu i tak:

Konkurs rysunkowy „Co robimy z odpadami” adresowany był do najmłodszych mieszkańców powiatu kieleckiego tj. przedszkolaków w wieku 5-6 lat oraz dzieci klas I - III korzystających z bibliotek szkolnych. W ramach konkursu dzieci zapoznane zostały z korzyściami dla środowiska płynącymi z selektywnej zbiórki odpadów. Konkurs spotkał się z ogromnym zainteresowaniem, o czym świadczyła bardzo duża ilość nadesłanych prac rysunkowych (około 350 szt.), które wyeksponowane w siedzibie tut. Starostwa wzbudzały ogromne zainteresowanie nie tylko wśród pracowników i interesantów, ale również wśród mediów.

W konkursie „Zbieramy surowce wtórne – makulatura, puszki aluminiowe, zużyte baterie (paluszki, płaskie), butelki plastikowe typ PET” uczestniczyli uczniowie szkół podstawowych i gimnazjum. Konkurs wzbudził największe zainteresowanie, gdyż liczba czynnie biorących w nim uczestników to 4675 uczniów. W szkołach odbyły się prelekcje, pogadanki, lekcje tematyczne oraz apele, które przybliżyły tematykę selektywnej zbiórki odpadów oraz korzyści z niej płynące. W ramach konkursu wydrukowano 7500 szt. zeszytów, które rozdano wszystkim jego uczestnikom, a kolorowe nadruki na okładce dot. gospodarowania odpadami i zbiórki surowców wtórnych, zachęcały dzieci do aktywnego w nim uczestnictwa. Wydrukowano również 300 egz. kalendarzy ekologicznych na rok 2005, które przekazane zostały do placówek oświatowych (przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły średnie, biblioteki gminne) oraz gmin z terenu powiatu. Wydruki w poszczególnych miesiącach informowały o krajowych i międzynarodowych akcjach prowadzonych w ramach ochrony środowiska jak również zachęcały m.in. do selektywnej zbiórki odpadów.

„Zostań tropicielem dzikich wysypisk”. Adresatami tego konkursu byli uczniowie klas IV – VI oraz klas gimnazjalnych. Uczestnicy projektu penetrowali teren swoich gmin i ujawniali oraz dokumentowali miejsca występowania „dzikich wysypisk”. Młodzież biorąca udział w projekcie czasami na terenie własnej gminy odnajdywała kilka a nawet kilkanaście „dzikich

wysypisk” z różnymi akcesoriami. Konkurs był bardzo pouczający, a jego celem było m.in. uwrażliwienie młodzieży na działania sprzeczne z zasadami ochrony środowiska. Ogółem do starostwa wpłynęły 24 prace konkursowe, które następnie zostały przekazane do właściwych samorządów gminnych z prośbą o ich wyeksponowanie w siedzibach urzędów. Zwrócono się również z prośbą do urzędów gmin o zlikwidowanie ujawnionych miejsc.

Konkurs dla samorządów gminnych pn. „Program edukacji ekologicznej mieszkańców gminy... promujący właściwe postępowanie z odpadami”. Niestety, mimo ogromnej zachęty ze strony starostwa, w konkursie wzięło udział tylko 6 gmin. Nadesłane prace były jednak ciekawe i wskazywały działania jakie będą podejmowane wśród mieszkańców w zakresie właściwego postępowania z odpadami, w tym selektywnej zbiórki.

Sesja popularno-naukowa pt. „Czystość środowiska, w którym żyjemy – gwarantem naszego zdrowia”. Na sesję zaproszona została młodzież szkół średnich wraz z opiekunami. Tematyka sesji dot. skutków zanieczyszczenia środowiska odpadami w tym azbestem, kompetencji organów ochrony środowiska w zakresie podejmowania konkretnych działań na rzecz prawidłowego postępowania z odpadami oraz zasad racjonalnej gospodarki odpadami, zostały przyjęte przez młodzież z dużym zainteresowaniem.

Ogromne zainteresowanie konkursami, w których nie małą rolę odgrywają bardzo atrakcyjne nagrody spowodowało, że Program edukacyjny będzie kontynuowany w roku szkolnym 2005/2006. Bieżąca edycja Programu, również skupi się na działaniach związanych z gospodarką odpadami ponieważ na każdym kroku spotykamy się z problemami i pytaniami co dalej ?, czy zasypią nas góry śmieci ? jak temu zaradzić ? co zrobić aby poprawić stan środowiska ?

Edukacja ekologiczna to konkretne działania i nigdy nie jest za późno na poszerzanie wiedzy w tym zakresie począwszy od przedszkolaków, a na dorosłych kończąc. Konkursy w głównej mierze kierowane są jednak do dzieci i młodzieży, które jako baczni obserwatorzy, szczerze potrafią „wytknąć” błędy dorosłym, a z drugiej strony samodzielnie dochodzą do określonych prawd i zasad, wyciągają wnioski oraz uczą się perspektywicznego myślenia. Jednym słowem są pełnowartościowymi partnerami dorosłych w walce o ochronę środowiska.

Program edukacji ekologicznej finansowany będzie ze środków Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz środków zewnętrznych np. Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, a zrealizowany

zostanie przez Starostwo Powiatowe w Kielcach, Wydział Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska.

2. Lokalizacja projektu

Projekt skierowany będzie do placówek oświatowych zlokalizowanych na terenie powiatu kieleckiego oraz do pracowników administracji samorządowej. Uczestnikami programu będą dzieci przedszkolne oraz dzieci i młodzież szkolna szkół wszystkich szczebli. Do powiatowych placówek oświatowych programy skierowane zostaną bezpośrednio, do pozostałych za pośrednictwem Burmistrzów i Wójtów gmin powiatu kieleckiego.

3. Beneficjenci programu

Program w zasadniczej części przeznaczony jest dla dzieci i młodzieży szkolnej oraz dzieci z oddziałów przedszkolnych z placówek oświatowych zlokalizowanych na terenie powiatu kieleckiego. Uczestnikami programu mogą być dzieci z przedszkoli, uczniowie z poszczególnych klas, całe klasy, całe szkoły. W ramach programu przewidziano jeden projekt – konkurs dla samorządów szczebla gminnego.

4. Cele projektu

Podstawowym celem założeń programu edukacji ekologicznej jest podnoszenie świadomości ekologicznej w społeczeństwie, w zakresie prawidłowej gospodarki odpadami tj. zgodnej z prawem polskim i dyrektywami unijnymi oraz aktami prawa miejscowego. W pierwszej kolejności edukacją ekologiczną objęte zostaną dzieci i młodzież. Opracowany program realizuje ustalenia Powiatowego Programu Ochrony Środowiska w zakresie edukacji. Program jest również zgodny z Wojewódzkim Programem Ochrony Środowiska.

Formułując cele programu edukacji ekologicznej pn. „Dla Ziemi, dla siebie” w roku szkolnym 2005/2006 wzięto pod uwagę fakt, że dzieci i młodzież mogą stać się swoistym przekąźnikiem treści ekologicznych w swoich rodzinach. Mogą one nakłaniać rodziców do właściwego postępowania z odpadami powstającymi w gospodarstwie domowym, nakłaniać do zakupu towaru w opakowaniach wielokrotnego użytku, ograniczenia stosowania pestycydów, segregowania odpadów komunalnych czy wykonywania tak prostej czynności jak odkręcenie zakrętki a następnie zgniecenie butelki typu PET. W czasie wycieczek lub

spacerów, dzieci i młodzież będą poznawały problematykę środowiskową, identyfikowały zagrożenia i dyskutowały nad działaniami jakie mogą same podjąć w celu ograniczenia negatywnych skutków i przywrócenia pełnego blasku otaczającej ich przyrody.

Celami programu są:

1. zwrócenie uwagi na problem usuwania odpadów w najbliższym otoczeniu: dom, szkoła, przedszkole, miejscowość,
2. uwrażliwienie na działania sprzeczne z zasadami ochrony środowiska w zakresie zagospodarowania odpadami,
3. poznanie przyczyn i skutków zanieczyszczeń odpadami środowiska naturalnego,
4. zapoznanie z problematyką dot. rozwoju przemysłu i jego wpływu na środowisko w aspekcie na stan zdrowia ludzkiego oraz podejmowanych przez zakłady, firmy działaniach w celu jej poprawy,
5. poznanie zasad prawidłowego postępowania z wytwarzanymi odpadami,
6. zwracanie uwagi na odpady i możliwości powtórnego ich wykorzystania,
7. zwrócenie uwagi na korzyści jakie niesie dla środowiska selektywna zbiórka odpadów,
8. rozwijanie nawyków selektywnej zbiórki odpadów,
9. zwrócenie uwagi na ekonomiczny aspekt segregacji odpadów,
10. podejmowanie konkretnych działań na rzecz środowiska naturalnego związanych z odpadami – segregowanie odpadów,
11. kształtowanie postaw świadomego i odpowiedzialnego za środowisko „konsumenta”,
12. zapoznanie i usystematyzowanie wiedzy w zakresie wykorzystania osadów ściekowych.

5. Główne zadania

Głównym zadaniem Programu edukacji ekologicznej „Dla Ziemi, dla siebie” jest przygotowanie społeczeństwa powiatu kieleckiego do prowadzenia właściwej gospodarki odpadami w ramach 3 systemów gospodarowania odpadami, opartymi na składowiskach w Promniku gm. Strawczyn i Przededworzu gm. Chmielnik oraz projektowanym składowisku w Rzędowie gm. Tuczępy.

Metody realizacji programu:

- 1) przeprowadzenie akcji edukacyjnej w oparciu o:
  - a) konkursy wiedzy m.in. związane ze zbiórką surowców wtórnych,
  - b) konkursy plastyczne,

- c) pogadanki, apele, lekcje tematyczne,
  - d) ankiety np. przy zbieraniu informacji o obiektach zawierających azbest,
  - e) rozmowy, wywiady,
  - f) akcje np. dzień ziemi, sprzątanie świata, dni lasu
- 2) wydawnictwa i informacje:
- a) zeszyt z nadrukiem ekologicznym na okładce zachęcającym dzieci do selektywnej zbiórki odpadów,
  - b) informacje kierowane do jednostek samorządu terytorialnego, szkół, przedszkoli.
- 3) aktywizowanie administracji samorządowej szczebla gminnego poprzez opracowanie programu w zakresie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest, który przybliży mieszkańcom gminy procedury związane z usuwaniem, zabezpieczeniem, wywożeniem i składowaniem azbestu a także z możliwościami pozyskiwania środków finansowych na ww. zadanie.

Program „Dla Ziemi, dla siebie” realizowany w roku szkolnym 2005/2006 rozesłany zostanie do Gmin oraz do powiatowych placówek oświatowych z propozycją uczestnictwa w nim. Burmistrzowie i Wójtowie prześlą informacje o programie do szkół gminnych.

W programie mogą uczestniczyć szkoły, klasy, pojedynczy uczniowie, przedszkolaki. Chętni mogą uczestniczyć w realizacji całego programu lub w wybranym konkursie. Zgłoszenie uczestnictwa wymaga formy pisemnej. Zgłoszenia - terminy wskazane w poszczególnych konkursach, będą przyjmowane w Starostwie Powiatowym w Kielcach, Aleja IX Wieków Kielc 3, pokój 232 lub 211b. Dopuszcza się zgłoszenie przesłane fax. 344-28-25 lub w formie elektronicznej kierowane na adres: swrodowisko@powiat.kielce.pl.

Zgłoszenie musi być podpisane przez osobę uprawnioną do reprezentowania uczestnika programu/projektu i oznakowane pieczęcią (placówki oświatowej lub Urzędu Gminy).

Program realizowany będzie poprzez różne formy konkursów, w tym konkursy praktyczne, spotkania, apele, lekcje tematyczne. Programem objęte zostaną dzieci i młodzież począwszy od przedszkolaków, aż do uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Program przewiduje również konkurs aktywizujący administrację samorządową szczebla gminnego, w którym ogłoszony będzie konkurs na najlepszy program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest. Wszystkie projekty szczegółowo przedstawione są w dalszej części opracowanego programu. Każdy projekt realizowany będzie niezależnie, według zasad zapisanych w poszczególnych regulaminach. W każdym projekcie może brać udział dowolna liczba uczestników.

Obsługę programu „Dla Ziemi, dla siebie” w roku szkolnym 2005/2006 prowadzi Referat Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Wydziale Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego w Kielcach.

Powiat zabezpiecza nagrody dla laureatów prac realizowanych w ramach projektów lub konkursów, które przyznane zostaną według zasad określonych w poszczególnych projektach. Wszystkie dzieci uczestniczące w programie lub jego części – projekcie, wyróżnione zostaną zeszytami specjalnie wydanyymi dla uczestników programu.

Organizator będzie współpracował ze środkami masowego przekazu, informując o prowadzonych akcjach, efektach działań, finałach konkursów itp.

6. Harmonogram programu

Program realizowany będzie według harmonogramów wynikających z poszczególnych załączonych projektów.

7. Finansowanie

Program edukacji finansowany będzie ze środków Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz środków pozyskanych z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej .

Program będzie realizowany corocznie.

8. Załączniki

Załączniki do programu edukacyjnego „Dla Ziemi, dla siebie” realizowanego w roku szkolnym 2005/2006 stanowi zbiór czterech projektów dla placówek oświatowych i jeden dla samorządów gminnych.

9. Uwagi ogólne

1. We wszelkich sprawach związanych z realizacją Programu edukacyjnego (poszczególnych projektów) należy kontaktować się niżej wskazanymi osobami:

- Dorota Skalska - Starostwo Powiatowe w Kielcach, Wydział Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska, Al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce, tel. (041) 342-15-01, adres e-mail: srodowisko@powiat.kielce.pl

- Katarzyna Sowa-Cichecka - Starostwo Powiatowe w Kielcach, Wydział Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska, Al. IX Wieków Kielc 3, 25-516 Kielce, tel. (041) 342-12-96.
2. Wszystkie zgłaszane do programu prace dzieci i młodzieży muszą być szczegółowo i czytelnie opisane (nazwa placówki, klasa, imię i nazwisko dziecka lub dzieci, imię i nazwisko opiekuna lub opiekunów, telefon, e-mail).

**Program edukacyjny
wraz z projektami konkursów opracowały:**

Dorota Skalska

Katarzyna Sowa-Cichecka